

Τουρκική πίεση από το Αιγαίο μέχρι την Κύπρο

Τακτική ασφυκτικού πρέσινγκ με έντονη ανάδειξη των παράνομων διεκδικήσεων

■ **ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ**

Πίεση από το Αιγαίο μέχρι την Κύπρο ασκεί η κατοχική Τουρκία. Πρόκειται για μια τακτική με στρατηγικό βάθος, καθώς συνδέεται με τη βαθμηδόν υλοποίηση των επεκτατικών της σχεδιασμών και το γνωστό... όραμα της «Γαλάζιας Πατρίδας». Στο πλαίσιο αυτό έχει παγώσει τις όποιες συζητήσεις στο Κυπριακό και βρίσκεται σε επιθετική διάταξη.

Σε σχέση με την Κύπρο, διαμηνύει συνεχώς ότι θα επιτρέψει να γίνουν βήματα μόνο εάν γίνουν αποδεκτοί οι όροι της για αναγνώριση κυριαρχικής ισότητας της αποσχιστικής οντότητας. Παράλληλα προβαίνει σε κινήσεις που παραπέμπουν σε προσάρτηση των κατεχομένων στην Τουρκία. Στο πλαίσιο αυτό, λοιπόν, η Άγκυρα κινείται στέλνοντας μηνύματα, αλλά και προχωρώντας στην επιβολή τετελεσμένων.

Δύο κράτη και βλέπουμε

Το πρώτο μήνυμα φρεσκαρίσματος των τουρκικών κόκκινων γραμμών στάλθηκε με την ομιλία του Τούρκου προέδρου, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, από το βήμα της ολομέλειας της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, στη διάρκεια της οποίας κάλεσε τη διεθνή κοινότητα να αναγνωρίσει την αποσχιστική οντότητα. Την ίδια θέση εξέφρασε και κατά τη διάρκεια της συνάντησης που είχε ο Τούρκος πρόεδρος με τον Αντόνιο Γκουτέρες. Του ξεκαθάρισε ότι, ενώ δεν έχει πρόβλημα να γίνονται συναντήσεις, απορρίπτει συζητήσεις που δεν περιλαμβάνουν στην ατζέντα αναγνώριση της κυριαρχικής ισότητας του παράνομου μορφώματος. Την ώρα που ο Ερντογάν βρισκόταν στη Νέα Υόρκη, στέλνονταν σαφή μηνύματα «ετοιμότητας» σε στρατιωτικό επίπεδο. Διεξήχθησαν δύο στρατιωτικές ασκήσεις. Η άσκηση της πολεμικής αεροπορίας της Τουρκίας σε περιοχή νοτίως της Κύπρου ήταν και προκλητική, και έδωσε το μήνυμα ότι η Άγκυρα απαντά στις όποιες κινήσεις της Λευκωσίας. Τις ίδιες μέρες

Οι κατοχικές δυνάμεις έχουν καταλάβει ύψωμα στη νεκρή ζώνη, στην περιοχή της Πύλας, εγκατέστησαν φυλάκιο και τοποθέτησαν σημαία. Παρά τις διαμαρτυρίες της Κυπριακής Δημοκρατίας και των Ηνωμένων Εθνών, αρνούνται να αποχωρήσουν

πραγματοποιήθηκε και η ετήσια τουρκική άσκηση «Θαλασσόλυκος». Πρόκειται για μια άσκηση που διεξάγεται ταυτόχρονα στη Μαύρη Θάλασσα, στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο, και πρόδηλη είναι η προσπάθεια επίδειξης ισχύος. Σε αυτή συμμετείχαν 100 πλοία, 50 εναέρια μέσα και περίπου 14.000 στελέχη. Μεγάλη η συμμετοχή, μεγαλύτερα τα μηνύματα που θέλησαν να στείλουν από την Άγκυρα.

Εντάσεις στη νεκρή ζώνη

Την ίδια ώρα, συνεχίζονται οι προκλήσεις στη νεκρή ζώνη από τον κατοχικό στρατό. Το πρόσφατο επεισόδιο στη Δένεια με την παρενόχληση Ελληνοκυπρίων γεωργών από τον κατοχικό στρατό δεν είναι μεμονωμένο επεισόδιο. Διαπιστώνονται ενέργειες και σε άλλες περιοχές. Κυρίως κινήσεις επιβολής τετελεσμένων επί του εδάφους. Πρόκειται για έναν σχεδιασμό που αποσκοπεί στο τέλος στην προέλαση του στρατού κατοχής εντός της νεκρής ζώνης. Τούτο γίνεται σαφές από όλες τις ενέργειες που γίνονται συστηματικά και μεθοδευμένα. Οι πιο σοβαρές παραβιάσεις είναι αυτές που γίνονται στην περιοχή της Πύλας. Είναι πρόδηλο ότι με τις ενέργειες που καταγράφονται στη νεκρή ζώνη, η κατοχική πλευρά επιδιώκει

την οριστικοποίηση των «συνόρων» των δύο χωριστών, όπως είναι το αφήγημά της, «κρατών».

Συντήρηση της διαδικασίας

Την ίδια ώρα, ανοικτό κρατούν το παράθυρο στο Κυπριακό τα Ηνωμένα Έθνη, παρά το γεγονός ότι η κατοχική πλευρά υιοθετεί τακτική με την οποία επιχειρεί να τουμπάρει κάθε προσπάθεια για επανέναρξη διαπραγματεύσεων. Κατά τη διάρκεια της εβδομάδας των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, στη Νέα Υόρκη, από τουρκικής πλευράς έγιναν όλες οι κινήσεις για να αποτραπούν εξελίξεις. Ως αποτέλεσμα τούτου, δεν αξιοποιήθηκε η παρουσία στη Νέα Υόρκη όλων των εμπλεκόμενων στο Κυπριακό παικτών. Αν και ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης πρότεινε κοινή συνάντηση με τον γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών,

Αντόνιο Γκουτέρες, και τον εγκατέθετο της Άγκυρας, ο τελευταίος το απέρριψε.

Παρ' όλα αυτά η προσωπική απεσταλμένη του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, Μαρία Άνγκελα Ολγκίν, ανακοίνωσε πως οι προσπάθειες θα συνεχιστούν μέχρι τον Δεκέμβριο, που θα ολοκληρωθεί η θητεία τόσο του Αντόνιο Γκουτέρες όσο και της ίδιας. Ενόψει τούτου αναμένεται ότι θα επισκεφτεί την Κύπρο τον Οκτώβριο, ενώ τα Ηνωμένα Έθνη έχουν ολοκληρώσει τη σύνταξη ενός εγγράφου με όλες τις μέχρι σήμερα συγκλίσεις – δηλαδή σε όλα σημεία υπήρχε συμφωνία ή έφτασαν σε ακτίνα συμφωνίας οι διαπραγματεύσεις που διεξήχθησαν μέχρι το 2017, στο Κραν Μοντανά. Το έγγραφο θα παρουσιαστεί όταν και όποτε ξεκινήσει η διαδικασία των διαπραγματεύσεων για να αποτελέσει τη βάση των

συζητήσεων.

Στο κάδρο και τα ελληνοτουρκικά

Η κατοχική δύναμη έχει αυξήσει τις παραβιάσεις στο Αιγαίο και επιλέγει να διαμηνύσει, με αυτό τον τρόπο, ότι δεν θα δεχθεί κινήσεις –όπως αυτές με το έργο Ηλεκτρικής Διασύνδεσης Κρήτης και Κύπρου– χωρίς τη συναίνεση της Τουρκίας. Η αλλαγή ρητορικής από πλευράς Ερντογάν, με ήπιες αναφορές στην Ελλάδα, έγινε για λόγους τακτικής. Το ζητούμενο είναι πώς θα ενεργήσει η Άγκυρα όταν και όποτε ξεκινήσουν οι έρευνες για την Ηλεκτρική Διασύνδεση. Έχει δηλώσει ότι θα αντιδράσει και θα αποτρέψει τις έρευνες, εκτός κι εάν αυτή δώσει την άδεια.

Στο θέμα της Ηλεκτρικής Διασύνδεσης, αυτό που αναμένεται είναι το επόμενο βήμα. Δηλαδή η έναρξη των ερευνών, όπου η μπάλα βρίσκεται στο γήπεδο της Ελλάδας, η οποία θα πρέπει να προχωρήσει στις έρευνες και να αναλάβει και το ρίσκο. Η γαλλική εταιρεία, που θα διεξάγει τις έρευνες και την πόντση του καλωδίου, αναμένει την πολιτική απόφαση. Η Αθήνα δηλώνει αποφασισμένη να προχωρήσει στην έκδοση NAVTEX μόλις υποβληθεί το σχετικό αίτημα από τον GSI (Great Sea Interconnector), του οποίου πλέον τη διαχείριση έχει η γαλλική Meridiam. Στην πραγματικότητα η εταιρεία αναμένει την Ελλάδα να εκδώσει τη NAVTEX! Πάντως, η Τουρκία δεν έχει αλλάξει στάση, απαιτώντας να έχει λόγο στις εργασίες για την Ηλεκτρική Διασύνδεση, ώστε να κατοχυρώσει τις παράνομες διεκδικήσεις της στην περιοχή.

Πανικός στη δεξιά πολυκατοικία

Μια ακόμη κρίση, από τις πολλές, στη δεξιά πολυκατοικία. Αυτή τη φορά ο τέως πρόεδρος του ΔΗΣΥ (Δημοκρατικός Συναγερμός), Αβέρωφ Νεοφύτου, έσπευσε να καταθέσει υποψηφιότητα για τις προεδρικές εκλογές του Φεβρουαρίου 2028! Κι αυτό χωρίς να ξεκαθαρίζει κατά πόσο θα διεκδικήσει το χρίσμα μέσω του κόμματος ή θα κατέλθει αυτόνομα. Εκδήλωση ενδιαφέροντος υπήρξε και από την πρόεδρο του ΔΗΣΥ, Αννίτα Δημητρίου, γεγονός που διαμορφώνει δεδομένα

σύγκρουσης. Ο Αβέρωφ Νεοφύτου, ανακοινώνοντας την απόφασή του, επικαλέστηκε τις «μη εξελίξεις στο Κυπριακό». Βιάστηκε να προεξοφλήσει το τέλος των προσπαθειών, 17 μήνες πριν από τις εκλογές. Ο Αβέρωφ Νεοφύτου ήταν το 2023 υποψήφιος του ΔΗΣΥ και κατετάγη τρίτος, μένοντας εκτός δεύτερου γύρου. Το σενάριο δύο υποψηφίων από τον χώρο του ΔΗΣΥ ευνοεί πρωτίστως τον νυν πρόεδρο της Δημοκρατίας, Νίκο Χριστοδουλίδη.